

Aantekeningen van gesprekken van de Wmo-raad met wethouder Gijs van Heeswijk en beleidsmedewerker Marja Ignatius (gemeente Uden), woensdag 11 oktober 2017, vervolggesprek op 08-01-2018.

Gesprek op 11 Oktober 2017:

De gemeente heeft een deel van de uitvoering van de Jeugdwet bij Ons Welzijn neergelegd, namelijk het deel van de toegang tot gespecialiseerde jeugdhulp. Daarnaast biedt Ons Welzijn ook zelf hulp. Ons Welzijn heeft hiervoor een BJJ (Basisteam Jeugd en Gezin) ingericht, dat is een Basisteam Jeugd en Gezin. Er is ook nog een CJG (Centrum Jeugd & Gezin). Dat is een inlooppunt en vooral bedoeld voor algemene opvoedvragen. Via het CJG kan men ook doorverwezen worden naar het BJJ.

Verder heeft de gemeente de inkoop van de gespecialiseerde jeugdhulp regionaal geregeld. Er is een gemeenschappelijke regeling opgesteld tussen 16 gemeenten en de gemeente 's-Hertogenbosch is de centrumgemeente die de inkoop feitelijk vormgeeft.

In de gemeente Uden wordt voor de inkoop van gespecialiseerde jeugdhulp gewerkt met een lumpsumfinanciering en voor de kleine instellingen is er sprake van een pxq financiering. Omdat de samenwerkende gemeenten vinden dat er onvoldoende op resultaten gestuurd kan worden is een extern bureau ingeschakeld (KPMG) om een advies uit te brengen voor een toekomstige bekostigingssystematiek.

De wethouder geeft aan dat hij nog maar kort op zijn functie (half jaar) en zich nog aan het inlezen is in **dossier jeugdhulpverlening**. Wat hem nu al wel opvalt zijn de onderstaande punten:

- Zorgaanbieders doen hun best, maar de gemeente mist net die extra stap
- Zorgaanbieders kunnen zich niet altijd vinden in de behandelwijze en sommige trekken zich dan terug.
- Zorgaanbieders / specialisten moeten niet naar elkaar wijzen, maar samen meer verantwoordelijkheid nemen en samenwerken of elkaar aanvullen. Nu gebeurt dat te weinig.

Uitgebreid wordt ook gesproken over **de financiële tekorten en de wachtlijsten bij de jeugdhulpverlening**. Daarvan merkt de wethouder de volgende punten op;

- In de regionale overleggen die er zijn worden signalen afgegeven die weer gebruikt worden om het inkoopbeleid te optimaliseren. Op dit moment is er een regionaal ambtelijk overleg (RTJ = Regionaal Transitie team Jeugd) en een bestuurlijk overleg (RBO = Regionaal Bestuurlijk Overleg jeugd). Het RTJ bereidt besluiten van het RBO voor. Het RBO kan besluiten nemen op het gebied van inkoop. Controle gebeurt via de accountantsverklaringen.
- Signalen over financiële tekorten zijn doorgelopen, daarvan geeft de gemeente extra 8 ton ter beschikking te hebben gesteld voor 2017 en 2018. Totaal komt de financiële steun voor beide jaren samen neer op 1,6 miljoen.
- Hoe groot het probleem op dit moment precies is, is niet bekend. Omdat er op dit moment veel knelpunten in de jeugdhulp zijn, is een regionaal transformatieplan opgesteld en hebben alle gemeenteraden extra geld ter beschikking gesteld. Voor de gemeente Uden komt dit neer op ca 1,6 miljoen extra over 2 jaar.

Op dit moment worden de volgende **problemen** geconstateerd **binnen de uitvoering van de Jeugdwet via de gemeente**;

- Problemen bij BJJ, o.a. wachtlijstproblematiek. De gemeente Uden is in gesprek met Ons Welzijn om te bezien waar ze zichzelf in kunnen verbeteren v.w.b. de BJJ's. Daarnaast zijn we aan het kijken of er voldoende specialisme binnen het BJJ aanwezig is.
- Medio 2017 is er extra mankracht bij gekomen om wachtlijsten weg te werken. Er is een inhaalslag gemaakt, maar nu lopen wachtlijsten weer op. We zijn in gesprek met Ons Welzijn om te bezien waar ze zichzelf in kunnen verbeteren v.w.b. de BJJ's. Daarnaast zijn we aan het kijken of er voldoende specialisme binnen het BJJ aanwezig is.

- Verplichtingen met bepaalde gecontracteerde zorgaanbieders. Afgelopen maand heeft de wethouder al met 3 burgers gesprekken gehad die met name over klachten en ontevredenheid bij de uitvoering gingen door zorgverleners.
- GGZ-kennis en veiligheid in het basisteam is een aandachtspunt.
- Specialistische hulpgroep; te snelle doorverwijzingen naar dure specialistische hulp en ontbreken samenwerking onder specialisten, met als gevolg overschrijding budget. Op dit gebied zou er meer samenhang moeten komen in het stoppen met doorverwijzen en daarvoor in de plaats meer samenwerken.

Oplossingen die tot op heden zijn bereikt volgens de gemeente:

Per 01 oktober 2017 hebben de zorgaanbieders waaronder GGZ, BJB en specialistische zorg er extra budget bij gekregen. Voor zover bekend zijn er geen zorgaanbieders in de regio Uden, NO-Brabant afgehaakt. In januari 2018 zal weer een informatieavond plaats vinden voor de gemeenteraden. In samenwerking met BJB en het voortgezet onderwijs Udens College worden jongeren met problemen beter gevolgd en gemonitord. Met de basisscholen/KIEM/OOG zijn deze afspraken nog niet gemaakt.

Het BJB zou ook informatie inwinnen bij sportverenigingen. Sportverenigingen kunnen voor vragen ook bij het BJB terecht. Dat dit niet algemeen bekend is blijkt uit de informatie die nu voor ligt. Blijkbaar gebeurt dat niet bij alle sportverenigingen. Gemeente heeft ervaringen met een voetbalvereniging en scouting die vragen hadden en die nu door het BJB geholpen zijn. Onder andere bij de atletiekclub en hockey is deze gang van zaken niet bekend. Voorstel van de vertegenwoordiging van de WMO-raad is een advies om dit bij de sportclubs onder de aandacht te brengen. Gemeente zegt toe om hiernaar te kijken hoe dit beter bekend gemaakt kan worden. Mevr. Marja Ignatius wijst nog op een Website voor de Jeugd voor NO-Brabant. Dit heeft met name betrekking op de informatie voor specialistische zorg. Een website waarop voor burgers goed terug te vinden is bij problemen waar en bij wie ze terecht kunnen, is er helaas nog niet. Blijkbaar is hierover ook intern door de gemeente al vraag naar geweest, maar nog geen prioriteit aangegeven. Mevr. Ignatius adviseert de WMO-raad om hierin een advies te geven.

De wethouder geeft aan dat er geen helder beeld binnen de gemeente is voor wat betreft de jeugdproblematiek. De 'vindplaatsen' kunnen kinderdagverblijven, scholen en (sport)verenigingen zijn. Met onderwijs is er een relatie, met de verenigingen te weinig. De WMO raad wijst op de zogenaamde 'stille' problematiek: kinderen en ouders, die de weg naar zorg niet willen/kunnen vinden. De vraag van de WMO raad aan de gemeente was of alle kinderen bij de gemeente in beeld zijn die problemen hebben. Dit is een vraag die moeilijk te beantwoorden is. We weten zeker dat een groot deel van de probleemkinderen bij hulpverleners bekend zijn, maar er kunnen altijd kinderen zijn die niet bekend zijn. Om de signalering van problemen zo goed mogelijk te regelen maakt gemeente gebruik van een aantal "vindplaatsen". Dat zijn algemene voorzieningen zoals scholen, kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en sportverenigingen die ook veel kinderen zien en die signalen kunnen afgeven over mogelijke probleemkinderen.

Ten aanzien van het financiële probleem geeft mevr. Ignatius aan dat de overschrijding van het budget voor de Jeugdzorg met name te maken heeft met de flinke bijdrage van landelijke organisaties. Volgens haar wordt deze specialistische hulp bij de landelijke organisaties te snel ingeroepen. In de regio zouden ook voldoende kleinschalige en goedkopere specialisten werkzaam zijn, die nu niet of nauwelijks worden benaderd.

Een van de redenen van de tekorten op het gebied van jeugdhulp is de landelijke jeugdhulp (LTA landelijke transitie arrangementen). Dit zijn landelijke instellingen die een contract hebben met de VNG en niet met onze regio. Gemeenten moeten deze zorg wel betalen. De meeste verwijzingen naar deze LTA-aanbieders komen van artsen en specialisten. Gemeente is in overleg met artsen en specialisten zodat zij zo min mogelijk naar deze aanbieders verwijzen maar meer naar regionaal gecontracteerd aanbod.

Daarnaast is gesproken over een **procedure en klachtenregeling over de behandeling in de Jeugdzorg**. Die is door de gemeente uitbesteed aan Ons Welzijn. Omtrent de monitoring van deze klachtenregeling zal mevr. Ignatius navraag doen. Mevr. Ignatius heeft dat gedaan en dan komt heier het volgende beeld uit: Ons Welzijn geeft aan dat zij in 2016 vier (4) klachten hebben gehad. De gemeente gaat nog met Ons Welzijn in overleg omdat voor de gemeente niet helemaal helder is of het om bejegeningklachten gaat of dat het om bezwaren gaat over de uiteindelijk toegekende jeugdhulp.

Als WMO-raad hebben wij met name onze zorg uitgesproken over:

- De wachtlijsten in de Jeugdzorg, niet allen bij BJJ maar ook bij de zorgaanbieders.
- De monitoring van de gemeente en de controle op de BJJ.
- Kinderen die niet in beeld zijn bij BJJ en de inspanningen die daarvoor worden gepleegd.
- Burgers weten niet waar ze terecht kunnen, onduidelijke website gemeente Uden.
- Klachtenregeling en rol WMO-raad.
- Financiële tekorten/inkoopbeleid.

Vervolg gesprek op 08-01-2018:

Vervolg gesprek over de ontwikkeling binnen de Jeugdzorg. Dit was met wethouder Gijs van Heeswijk en beleidsmedewerker Marja Ignatius, tijdens de WMO-raad vergadering op 08-01-2018.

Mevr. Ignatius geeft aan dat de gemeente Uden momenteel een groot tekort heeft aan pleeggezinnen. Dit is een landelijk probleem, zo ook in de regio Noordoost Brabant. Stichting Oosterpoort is de grootste pleegzorgaanbieder, samen met de omringende pleegzorgorganisatie als Entrea Nijmegen/Arnhem, De Combinatie Eindhoven, TOPAZE Schijndel en Kompaan & de Bocht Tilburg.

Dhr. Van Heeswijk zegt dat de wachtlijst voor jeugd 40 (cijfers eind november 2017) kinderen betreft. De actuele wachtlijst voor de gespecialiseerde jeugdzorg is bij de wethouder (gemeente Uden) niet bekend. Ook niet m.b.t. het tekort aan pleegouders. Wanneer er crisisopvang nodig is, dan gaat dit via het landelijk meldpunt. Het kan dan zo zijn dat de opvang bij pleegouders aan de andere kant van het land plaatsvindt.

In november 2017 was er een week van de pleegzorg aldus Dhr. Van Heeswijk en toen is geprobeerd extra pleeggezinnen te werven. Dat heeft weinig opgeleverd. In 2018 gaan we dit probleem grootser aanpakken met een informatieavond op het gemeentehuis in april of mei. Ook in regionaal verband proberen we nieuwe pleeggezinnen te werven.

Een WMO-raadslid werkt bij Stichting Oosterpoort te Oss, zij bieden ondersteuning aan pleeggezinnen. Derhalve heeft de WMO-raad de volgende informatie: Wanneer een puber 18 wordt alle financiële ondersteuning vanuit de jeugdzorg stopt. Dat weerhoudt veel gezinnen ervan om deze leeftijdscategorie op te gaan vangen. Dit speelt vaak in Uden, meer dan in omliggende gemeentes. Het ene basisteam is sneller met een beschikking als het andere. Wat in Bernheze in 2 uur geregeld was duurt in Uden soms wel een half jaar.

Mevr. Ignatius was zich hier niet van bewust en zal nakijken waarom Uden strenger is dan omliggende gemeentes. Uden kent een verlengde pleegzorg; zolang men onder de jeugdwet valt wordt alles uit dat potje betaald. Wordt men 18 dan vervalt de pleegzorgvergoeding die de pleegouders krijgen.

Mevr. Ignatius zegt geen probleem te hebben met een half jaar verlengde pleegzorg maar dan moet er wel een plan komen en dat plan moet ruim voor de 18^e verjaardag klaarliggen.

Als een kind 18 jaar wordt dan valt het formeel niet meer onder de jeugdwet. Wij willen daarom dat er voordat een kind 18 jaar wordt, goed wordt gekeken naar het toekomstperspectief van het kind in overleg met alle betrokkenen. Er moet dus altijd een plan komen waarin staat wat een kind nog nodig heeft. Pleegzorg bestaat uit diverse facetten o.a. begeleiding en een vergoeding voor pleegouders. Als het nodig is om nog voor een bepaalde tijd verlengde pleegzorg te verlenen dan kent ook de gemeente Uden dit toe. Mag echter geen automatisme worden. Belangrijk is dat een

kind de hulp krijgt die nodig is, ook na de 18^e verjaardag. Het zou best kunnen dat de gemeente Uden hier wat kritischer in is dan andere gemeenten. Dit is een eigen beleidskeuze.

WMO-raad vraagt er rekening mee te houden dat pleegkinderen vaak een achterstand kunnen hebben op gebied van hun sociaal-emotionele ontwikkeling. Dus om die reden is de vraag aan de gemeente: Wees coulant en ruim in het toekennen van vergoedingen want deze kinderen gaan vaak niet studeren of op kamers met de daarbij behorende studiebeurzen.

Hieraan wordt toegevoegd dat er weinig tot geen mogelijkheden zijn in Uden voor het begeleid wonen nadat iemand 18 geworden is. Deze 18-jarige kinderen hebben een normaal IQ maar op sociaal – emotioneel gebied functioneren ze soms als jonger. Hierdoor dient er volgens de WMO-raad sprake te zijn van langere zorg en hulpverlening en is de kalenderleeftijd de oorzaak dat er teveel druk op de ontwikkeling staat en dat er heel snel verwacht wordt dat er sprake van zelfredzaamheid en zelfstandigheid is.

Chapeau in Uden is alleen voor kinderen die gediagnosticeerd zijn. Mevr. Ignatius noemt een rapport van knelpunten waarvan Mevr. Van de Rakt helemaal op de hoogte is, zij zal de Wmo-raad hierover kunnen bijpraten. Ook vertelt mevr. Ignatius dat er vorig jaar juli extra geld (1,6 miljoen) beschikbaar gekomen is vanuit het Project Transformatie opgaven Jeugdzorg. Daarnaast is er vanuit deze transformatieopdracht de inspanning om ervoor te zorgen dat binnenkort gezinshuizen gerealiseerd worden; de aanbesteding loopt nu. Zij zal de stand van zaken over deze aanbesteding voor 18- aan de Wmo-raad doorgeven. Dit zal waarschijnlijk rond mei 2018 aan de orde zijn. Dhr. Van Heeswijk merkt op dat 18+ niet onder de jeugdwet meer valt maar onder WMO van collega wethouder G. Overmans. Het zou een goede suggestie kunnen zijn, zoals de WMO raad zelf heeft voorgesteld, dat er één portefeuillehouder is voor het totale sociaal domein

Het doorverwijzen loopt ook in veel gevallen via de huisarts. Mevr. Ignatius laat weten dat het Basisteam voor Jeugd en Gezin (BJG) binnenkort spreekuur gaat houden bij de huisarts om zo opvoedkundige zorg te bieden en sneller te kunnen koppelen. Dhr. Van Heeswijk is van mening dat i.p.v. het doorsturen naar het BJG, artsen ervoor kiezen om een patiënt meteen door te verwijzen naar specialistische zorg om wachttijden bij het BJG te voorkomen. Dit, terwijl er bij lokale zorgaanbieders wellicht ook behandelmogelijkheden waren. beaamt dat de huisarts vaak te snel doorverwijst naar specialistische zorg terwijl dat niet nodig was. De WMO-raad verwijst naar een tijd geleden toen Wethouder Thijs Vonk ook geen antwoord wist te geven op de vraag waarom er in Uden meer kinderen in zorg zitten dan gemiddeld. Mevr. Ignatius zegt dat Uden ongeveer gelijk loopt met Oss en dat is vrij hoog. Het aantal gevallen van zorg met verblijf is echter toegenomen, zorg zonder verblijf is teruggelopen. Dhr. Van Heeswijk vult aan dat in Uden minder dan in andere gemeentes wordt doorverwezen door de huisarts. Wellicht dat de combinatie BJG en huisarts hier verandering in brengt.

De WMO-raad vraagt zich af hoe het kan dat halverwege het jaar de financiële middelen om zorg te verlenen op kunnen zijn. Mevr. Ignatius verduidelijkt dat er volumeafspraken gemaakt zijn; de zorgleverancier moet tot en met 110% accepteren en onder de 90% moeten ze terugbetalen. Zo kan het ook voorkomen dat een zorginstelling op donderdag vol zit maar op woensdag nog wel plek heeft. Mevr. Ignatius legt uit dat de zorg regionaal door Den Bosch wordt ingekocht. Dit zijn lumpsum afspraken. Als de inkoop niet aansluit bij de lokale zorgvraag dan kan het zo zijn dan men voor zorg naar St-Oedenrode moet. Uden heeft vorig jaar zelf extra zorg ingekocht om aan de vraag tegemoet te komen. De afspraken voor inkoop van gespecialiseerde zorg zijn volgens Mevr. Ignatius voor 4 jaar afgesloten, begonnen in 2015 en lopend tot 2019. De gemeente Uden is nu al aan het kijken of ze op dezelfde manier zullen inkopen of bijvoorbeeld een deel van de zorg zelf inkopen in plaats van regionaal. Mocht zich nu een probleem voordoen bij een concrete situatie dan graag rechtstreeks contact opnemen met Mevr. Ignatius. Andersom, als een kind zorg krijgt toegewezen voor een heel jaar en halverwege het jaar stopt met het afnemen van zorg dan wordt de rest van dat geld voor een ander kind gebruikt en daar wordt echt wel op gecontroleerd aldus Dhr. Van Heeswijk.

De WMO-raad heeft informatie dat het als kleine zorgaanbieder moeilijk is om gekozen te worden. De mensen moeten dan een Persoonsgebonden Budget (PGB) aanvragen en dat is erg ingewikkeld. De gemeente Uden biedt zowel kleinere als grote zorgaanbieders aan. Deze zorgaanbieders dienen gecertificeerd te zijn. Kleine en niet gecontracteerde zorgaanbieders kunnen alleen bereikt worden middels een PGB, zoals hiervoor gemeld is.

De WMO-raad vernam tijdens het gesprek met Mevr. Ignatius en Dhr. Van Heeswijk in oktober dat het contact tussen de middelbare scholen in Uden en het Basisteam voor Jeugd en Gezin goed was. We vragen ons af hoe het zit met de basisscholen. Mevr. Ignatius vertelt dat iedere basisschool een Zorg Advies Team (ZAT) heeft waar iemand van Ons Welzijn in zit. Voor het speciaal basisonderwijs is dit anders geregeld.

Voor wat betreft de sportclubs is de gemeente een inventarisatie aan het maken. Rianne van Veldhuizen is aangesteld in het kader van preventief jeugdbeleid. Mevr. Ignatius zegt dat voetbalclub UDI en scouting Uden al contact gezocht en hulp gevraagd hebben om iedereen mee te laten doen en Ons Welzijn heeft die hulp geboden. De WMO-raad vindt dat de gemeente daar een actievere rol in zou mogen spelen met expertise en met geld.